

DELAVSKA POLITIKA

Izhaja dvakrat tedensko, in sicer vsako sredo in vsako soboto.

Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celle, Delavska zbornica —
Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo.
Nefrankirana pisma se vobče ne sprejemajo. — Reklamacije se ne frankirajo.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene delavstva ter
nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. — Malih oglasov trgovskega zna-
čaja stane beseda Din 1.—. V oglasnem delu stane petina enostolpna vrsta
Din 1.50. — Pri večjem številu objav popust. — Naročnina za Jugoslavijo znaša
mesečno Din 10.—, za inozemstvo mesečno Din 15.—. Čekovni račun št. 14.335.

Štev. 47

Sobota, 15. junija 1935

Leto X

Novi pojavi v Rusiji

Revolucija je v Rusiji v prvem razvojnem štadiju nivelirala vse dohodke. Ko pa je šlo za to, da se zgradi nova socializirana industrija, da se organizirajo kolektivne kmetije, da se vzpostavi delovna disciplina, da se dvigne intenzivnost dela, je sovjetska vlada napovedovala boj »uravnilovki«, to je splošnemu izenačenju. Da si je zagotovila sodelovanje inženjerjev, je morala sovjetska vlada zboljšati njihov gmotni položaj. Da je mogla ustreči naraščajočemu povpraševanju po kvalificiranih delavcih, je morala znatno zvišati plače izučnim delavcem. Da je dvignila intenzivnost dela, je uvedla akordne in premijske plače.

Sovjetska vlada se je pri tem upravičeno sklicevala na Karla Marxa, ki je zapisal, da je proletarska država v svojih početkih, »ko se komaj razvije iz kapitalistične družbe, v vseh ozirih, gospodarsko, moralno, duhovno obremenjena še z materinskimi znaki stare družbe, iz katere je nastala«. Socializem odpravlja sicer takoj privatno lastnino produkcijskih sredstev, odpravlja takoj izkoriščanje delovne moči po posameznih podjetnikih. »Ne priznava nikakih razrednih razlik, ker je vsakdo le delavec. Toda molče pa priznava za naravno predpravo neenako individualno nadarjenost in s tem različno produktivnost ljudi.« Socializem odpravlja takoj razredna nasprotstva, toda s tem še ne uvaja istočasno enakih dohodkov, temveč šele s kasnejšim razvojem, ko ljudje zrastejo z novo družbo, se lahko začne izvajati načelo: Vsak po svojih močeh, vsakemu po njegovih potrebah.

Sovjetska država je torej uvedla različne dohodke, da zgradi novo industrijsko in kmečko gospodarstvo. V tem naporu za dvig produkcije se opira predvsem na takozvane udarne brigade, to je najboljše delavce iz vrst delavcev, kmetov in uradnikov. Te udarne brigade tvorijo v Sovjetski Rusiji nekako elito, ki uživa ne le višje dohodke, temveč tudi večji družabni ugled. Vendar ta elita ni nikak privilegiran razred v smislu razredov v kapitalistični družbi; kajti ta elita ne razpolaga s produkcijskimi in drugimi sredstvi, s katerimi bi sebi udinjala tujo delovno silo. Ta elita tudi ni privilegiran stan v smislu fevdalizma. Kajti sestava te elite se neprestano menja. Vsakdo ima možnost, da pride v elito, če bolje in več naredi, vsakdo je spet izločen iz nje, če njegova produktivnost pade. Pripadnost k tej eliti ni dedna. Vendar-le se ne more smatrati te elite za idealno stanje, ker je **le nujno zlo**, zvezano z grajenjem novega gospodarskega sistema.

Ta elita bi vendar lahko zlorabila svoj položaj. To se da preprečiti edino-le na ta način, če živi ona pod kontrolo ljudske celote. Zato pa je potrebna **demokracija** sovjetske ustave. Pred leti so se v Rusiji demokraciji samo rožali. Danes pa izjavljajo na najbolj vodilnih krogih, da je potrebna široka demokracija, da so potrebne tajne volitve, da je potrebno svobodno odločevanje delavcev in kmetov, da se vse skupaj ne pobirokrati. Ta demokracija je že mogoča danes, ne da bi bila ogrožena revolucija sama. **Če bo ohranjen mir, bo Rusija napredovala v tej smeri.**

Švedska socialdemokratska vlada na delu

Fašizem podira — socializem gradi

Pred kratkim so Švedi praznovali 500letnico, odkar vlada pri njih demokratski državnoustavni režim. Te dni pa poroča svetovno časopisje, da sta obe švedski zbornici soglasno sprejeli zakon, po katerem se uvaja splošno starostno zavarovanje za vse švedske državljane, ženskega in moškega spola. Vsaka oseba, (ki nima premoženja seveda), bo po 60 letih starosti prejela po 250 švedskih kron letne pokojnine, (kar znese približno **tristo dinarjev** mesečno). Ra-

di tega se pa ne bo zaenkrat uvajalo nobenih novih davkov, razen, (če se bo pokazala potreba), taksa na alkohol in na tobak.

Istočasno je bil v razpravi tudi zakonski predlog, da naj bi država vzela v zaščito stavkokaze. Ta predlog pa je bil odklonjen.

Časopisi, ki o tem poročajo, pa pozabljajo omeniti, da Švedska ni fašistična in tudi ne stanovska, ampak demokratska država, v kateri vladajo socialisti.

Kam z nezaposleno mladino?

Z mednarodne delavske konference

Na mednarodni konferenci dela je predlagal belgijski delegat s. Mertens resolucijo, ki predlaga, da se še na tem zasedanju sprejme sklep, kakšne mere naj se ukrenejo za omejitev nezaposlenosti mladine. Francoski strokovničar s. Jouhaux je zlasti povdaril, da se takozvani delavski tabori ne smejo zlorabljati za vojaško vežbanje mladine in drugega delavstva. Za Mertensovo resolucijo je glasovalo 96 delegatov, 17 pa proti njej.

Štirideseturni delovni teden

Nato je konferenca obravnavala uvedbo štirideseturnega delovnega tedna v gotovih industrijah. Prvi je govoril zastopnik danskih delavcev Oersted, ki je izjavil, da so delavske skupine vseh dežel razen Zedinjenih

držav in Italije mnenja, da je nadaljnje skrajšanje delovnega časa le tedaj mogoče, če bo primerno gospodarskemu in demografičnemu položaju posameznih dežel ter če bo obenem vprašanje mezd in plač mednarodno rešeno. Znižanje delovnega časa bo povzročilo zvišanje produkcijskih stroškov. Znanega dogovora iz leta 1919 glede 48urnega delovnega tedna, še doslej ni nobena pomembnejša evropska država ratificirala. Delodajalska skupina se posvetovanj v odsekih ne bo udeležila. Zastopniki ameriških in italijanskih delodajalcev naj komisijam prisostvujejo in povedo tam, kaj so dosegli z delno uvedbo skrajšanega delovnega časa.

Vladni zastopniki so bili zaradi te izjave zastopnikov delodajalcev sicer vznemirjeni, toda samo sklepati resolucije, ki jih države potem ne izvajajo, je res prazno delo.

Delodajalski zastopniki ovirajo delo

Sabotaža mednarodne konference dela

Na mednarodni konferenci dela v Ženevi delodajalski zastopniki odklanjajo sodelovanje v komisijah, ki so bile izvoljene, da se posvetujejo o predlogih glede skrajšanja delovnega časa. Tretji dan že ni nobene plenarne seje, ker skušajo pridobiti delodajalske zastopnike za sodelovanje, toda brez uspeha. Predsednik konference je skušal doseči, da konferenca sklene, da se zastopniki posameznih skupin (vlad, delavcev in delodajalcev) ne smejo odtegovati sodelovanju v komisijah, toga tega ni storila. Nasprotno, delodajalski zastopniki so izjavili, da tega ne morejo storiti, ker je ta sklep delodajalskih organizacij po posameznih deželah, ki ga morejo izpremeniti le te organizacije.

Ta zahrbtni korak delodajalskih organizacij onemogoča vsako nadaljnje razpravljanje o skrajšanju delovnega časa na mednarodni konferenci dela ter spravlja tudi institucijo mednarodnega urada dela v nevarnost.

Razumljivo je, da povzročata tako stališče delodajalskih zastopnikov na konferenci mednarodnega urada dela vznemirjenje in ogorčenje, zlasti

tudi med zastopniki delavskih organizacij, ki so vedno bili še preveč lojalni.

Kako se bo spor rešil, je važno vprašanje, ki kaže le to, da si bo moralo delavstvo izvojevati krajši delovni čas samo, čeprav danes že vsak gospodarski lajik ve, da je to edini izhod, ki utegne nekaj zaleči v katastrofalnih socialnih razmerah za omiljenje krize.

Toda, delodajalci imajo drznost, da zasnujejo proti problemu najširšo zaroto. Vladni zastopniki bi morali v tem primeru pač povedati, da imajo vlade dolžnost, da se brigajo za splošni interes, ne pa le za — kapitaliste.

Pred pričetkom vojne v Abesiniji?

Italijanskim uradniškim rodbinam je Italija ukazala, da takoj zapuste Abesinijo. Diplomatski zastopniki francoski in angleški v Abesiniji se posvetujejo o položaju ter menijo, da nastane vojna že sredi avgusta meseca. Po italijanskih vesteh zbira ob abesinski meji tudi Anglija svoje čete.

Beseda francoskih socialistov

Pacifizem ne more uspevati v današnjem zastrupljenem ozračju

Na kongresu francoskih socialistov v Mulhousu so bile izražene važne nove misli in sklenjeni odločilni sklepi, pri vsestranski živahni, a stvarni debati. Leon Blum je izjavil, da je v interesu skupne akcije »socialne fronte« potrebno, da sta si obe krili na jasnem v vprašanju državne obrambe. Uverjen sem, je rekel Blum, da bi v slučaju, da napade hitlerjevska Nemčija naše ozemlje, sleherni francoski delavec z orožjem v roki branil svojo demokratsko domovino. Če bi hitlerjevska Nemčija porazila Francijo, bi bila s tem najresnejše ogrožena tudi sovjetska Rusija. Radi tega med nami in komunisti v tem vprašanju ni več razlike in to nam omogoča z njimi skupno fronto. V ta namen se ustanovi pri stranki poseben organ, ki ji bo, upoštevajoč razvoj dogodkov, dajal akcijske smernice. Kongres je tudi vnaprej obsodil morebitne tajne dogovore med Francijo in Italijo glede Abesinije in se je izrekel proti vsakršni oboroženi akciji proti Abesiniji.

Istočasno je na binkoštni ponedeljek imela kongres angleška socialistična stranka, na katerem je po prepričevalnem govoru Stanforda Cripsa, bila sprejeta s soglasnim navdušenjem resolucija, ki vsebuje med drugim: delavci Velike Britanije priznavajo potrebo narodne obrambe, v svrhu zagotovitve miru na podlagi kolektivnega sistema, in so v ta namen pripravljani podpirati vlado, vendar istočasno zavračajo vojno in vse priprave za napad na katerokoli državo radi sebičnih, kapitalističnih ciljev.

Španski parlament za izjemno stanje

Črna reakcija ni boljša od fašistične

V španskem parlamentu so glasovali o podalšanju izjemnega stanja. Za podalšanje je glasovalo 127 poslancev, proti pa le 25. Reakcionarci so torej složni v zatiranju svobode. — Socialistični poslanci se pa sej ne udeležujejo, dokler režim ne ustreže njih zahtevi po vrnitvi svobode.

Grška vlada je pri volitvah zmagala

Volitve na grškem so potekle, kakor poročajo v redu in miru. Venizelisti so proglasili abstinenco. Režim je dobil od 300 poslancev 287. V poučenih krogih trde, da vprašanje monarhije za režim ni sicer aktualno, utegne pa se položaj izpremeniti ob jesenskem plebiscitu o tem vprašanju.

Čehoslovaški parlament

je sklican za dne 18. junija

Predsednik republike sklicuje novi čehoslovaški parlament in senat na prvo sejo dne 18. junija t. l.

Na dnevnem redu je konstituiranje zbornice.

Nabirajte člane

za Cankarjevo družbo. Za 20 Din doli vsak član 4 lepe knjige.

Manifestacija tovarniškega delavstva v Kranju

Petek I. rednega kongresa Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije dne 9. in 10. junija 1935.

V dneh 9. in 10. junija t. l. je zasedal v Kranju I. redni kongres Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije, matične organizacije vsega tovarniškega delavstva.

Kranjsko organizirano delavstvo je z največjo skrbnostjo in požrtvovalnostjo izvršilo vse priprave za ta kongres in je dospelim gostom ter delegatom priredilo prigraden sprejem.

Potek kongresa

Kongres se je vršil v veliki, lepo ozaljšani dvorani restavracije Semen ter mu je prisostvovalo poleg delegatov in gostov tudi lepo število kranjskega organiziranega delavstva.

V predsedstvo kongresa so bili izvoljeni ss.: Kerč Franc iz Kranja, Beutl Franc iz Hrastnika in Karner Edo iz Maribora.

Kongresu je prisostvovalo 31 delegatov, ki so zastopali 2379 članov, 285 članov pa ni poslalo delegatov.

Kot gostje so pozdravili kongres: tajnik Internacionale tovarniških delavcev s. De Jonge iz Amsterdama, tajnik Saveza kemičnih delavcev Čehoslovaške s. Nadvornik iz Praga, zastopnik centrale Ujedinjenega radniškega sindikalnega saveza Jugoslavije s. Stojilković iz Beograda, predsednik Strokovne komisije s.

Leskovšek iz Ljubljane, tajnik podr. Saveza metalških radnika s. Toman iz Jesenic, tajnik Zveze rudarjev s. Arh iz Zagorja, zastopnik Saveza metalcev s. Demšar Polde iz Ljubljane. Poleg navedenih so posetili kongres tudi član ravnateljstva Suzora s. Svetek Franc iz Celja in zastopnik zagrebške Delavske zbornice s. Kuncič Adolf.

Sledila so poročila o delovanju zveze, ki so jih podali ss. Jakomin, Sluga in Berdajs. O bodočem delu je referiral s. Uratnik, o spremembi pravil in pravilnika s. Jakomin ter s. Kölner.

Kongres je s pohvalo izglasoval zaupnico stari upravi, proti nemu glas. Sklenil je spremembo pravil v tem smislu, da se posamezne industrijske stroke ali obrati morejo v okvirju zveze povezati k sodelovanju v podzvezah. Sprejet je pravilnik za podzvezo steklarjev in pa novi pravilnik o dolžnostih in pravicah članstva. Z novim pravilnikom se brezposelne podpore reducirajo za Din 30.— po članu v korist tarifnega in agitacijskega sklada. Končno je izglasoval kongres tudi pravilnik za oblastne odbore.

V zvezi z referatom s. Uratnika o bodočem delu je kongres sprejel to-le

resolucijo:

Po zaslišanju referata o programu za bodoče delo je sklenil kongres Splošne delavske zveze Jugoslavije:

I. Organizacijsko delo zveze se bo z vso silo nadaljevalo v cilju, da na celem državnem teritoriju končno ne sme biti tovarne, ki spadajo po statutu Urša v naš delokrog zveze, v kateri ne bi bilo podružnice zveze.

II. V političnem pogledu se bo borila zveza za vsako akcijo, ki ji bo cilj trajno zaposlenje delavcev in zagotovitev takih delovnih pogojev, kakor odgovarjajo možnostim našega narodnega gospodarstva. Paralelno s tem bo šla akcija zveze za zagotovitev svobode organiziranja delavstva in svobode obrambe delavskih pravic potom govora, tiska, posredovanj in prostovoljne obustavitve dela.

III. V pogledu izgraditve socialno-politične zakonodaje bo polagala zveza posebno pažnjo na to, da se izdajo pravilniki k obrtnemu zakonu, pri čemer je posebno važen pravilnik o delovnem sodstvu in na vpostavitvi odborov za pobijanje nelegalne konkurence in ugotovitev minimalnih mezd.

IV. V pogledu izvajanja obstoječe socialno-politične zakonodaje smatra zveza, da je potrebno, da poslujejo politična oblastva I. stopnje pri kontroliranju obratov v večji meri kot pooblaščenke Inspekcij dela, ker Inspekcije dela pri majhnem številu osebja in nezadostnih kreditih ne morejo več zadostno kontrolirati izvajanja obstoječih socialno-političnih zakonov.

Prepovedati je vsako čezurno delo in pričeti pri neznižanih zaslužkih uvažati 40 urni delovni teden.

V. V pogledu izgraditve socialnega zavarovanja je treba: Izvesti obstoječi zakon v pogledu zavarovanja delavstva

za slučaj onemoglosti, starosti in smrti. Izgraditi zavarovanje za slučaj nezaposlenosti, pri čemer naj se vstavijo v državni budget zadostni krediti v svrhu podpiranja nezaposlenih delavcev in izvajanja javnih del. Zdravniško službo pri bolniškem zavarovanju je treba kontrolirati jače v tem pravcu, da ne bodo oškodovani interesi zavarovancev. Pri vseh organih delavskega zavarovanja je treba izvesti zamenjavo uprav potom svobodnih volitev.

VI. V pogledu davčnih obremenitev delavstva je treba: Ukiniti 1 odst. dodek na uslužbensi davek po § 14. fin. zak. za leto 1934-35. Ukiniti kuluk, v kolikor se v poedinih občinah od delavcev in nameščencev še zahteva. Zasiurati delavcu ubožno pravo pri sodiščih, katerega je deloma izgubilo, ker je vezano to pravo na višino davka, davčne izmere pa so delavstvo nepravilno visoko narasle.

Ker »bednostni fond«, ki obstoji v Dravski banovini, vkljub ponovnim zahtevam organiziranega delavstva še ni prešel v upravo onih, ki v njega prispevajo, zahteva kongres, da se ta fond ukine.

VII. V Splošni delavski zvezi organizirano delavstvo bo podprlo z vso silo vsa stremeljenja, ki gredo za kulturnim dvigom delavstva in za tem, da se pojača politična moč delavstva.

Ob koncu je kongres izvolil tudi

novi odbor zvezne uprave:

Predsednik Koman Ivan, Ljubljana; podpredsednik Kerč Franc, Kranj; tajnik Jakomin Lovro, Ljubljana; blagajnik Dražar Franc, Ljubljana; odborniki Kölner Alojz, Hrastnik; Sova Stane, Tržič; Vidic Karl,

Celje; Karner Edo, Maribor; Herzog Miha, Ptuj; Dianič Blaž, Zagreb; Sever Oton, Kranj; nadzorstvo: Golesch Alojz, Ljubljana; Zelenik Egidij, Ljubljana; Rejc Avgust, Ljubljana; Mazovec Jože, Vevče; Vouk Jože, Šoštanj; Razsodišče: Narobe Franc, Medvode; Veljovec Jakob, Kranj; Dvoršak Ivan, Maribor; Beutl Franc, Hrastnik; Svigelj Jože, Tržič.

Manifestacijsko zborovanje

Dne 10. junija se je ob zaključku kongresa vršilo tudi veliko manifestacijsko zborovanje, ki se ga je udeležilo ogromno število delavstva. Vsi prostori so bili natrpano polni in veliko število delavstva sploh ni našlo prostora.

Čehoslovaška bo uvedla 40 urni delovni teden

S. dr. Leo Winter o 40urnem delovnem tednu

V razpravi o 40urnem delovnem tednu je na mednarodni konferenci v Ženevi s. dr. Leo Winter (vladni zastopnik) med drugim izjavil:

da bi uvedba 40urnega delovnega tedna ne le takoj omilila krizo z zmanjšanjem nezaposlenosti, marveč bi bila tudi pomoček, da se produkcija prilagodi mehanizaciji in racionalizaciji.

Dr. Winter je obširno pojasnil vse ukrepe, ki jih je storila čehoslo-

vaška vlada za skrajšanje delovnega časa, ter povdarjal predvsem, da je odločena, da uveljavi 40urni delovni teden.

Če se med organizacijami delodajalcev in delojemalcev ne da doseči direktni sporazum, bo čehoslovaška vlada, kakor je ministrski predsednik obljubil, določila delovni čas z zakonom, in sicer takoj ko poteče rok, ki je bil določen, da naj se sporazumejo.

Železniški minister zahteva znižanje cen premoaga

Kaj žele delavci?

V Beogradu so se pričela pogajanja med zastopniki rudnikov in železniškim ministrstvom radi oddaje naročil za dobavo premoaga.

Znano je že, da nameravajo državne železnice zmanjšati količino naročil, s čimer bodo prizadeti predvsem rudniki TPD oz. v teh rudnikih zaposleno delavstvo.

Sedaj pa zahteva železniški minister tudi znižanje cen premoaga, češ, da je tudi železniška uprava zni-

žala osebne in tovarne tarife.

V interesu rudarskega delavstva je, da bi se količina dobav ne znižala. V zvezi s stališčem uprave drž. železnic radi znižanja cen premoaga, pa stojijo rudarji na stališču, da je treba vsaj delno preprečiti vsako in tudi najmanjše znižanje njihovega zaslužka, t. j. urnin ali pa akordov, ker že danes so njihovi zaslužki tako mizerni, da se z njimi ne da izhajati.

Stavka pri Zelenka in komp. v Mariboru končana

Ker pogajanja, ki jih je vodila Splošna delavska strokovna zveza Jugoslavije z vodstvom podjetja Zelenka in komp. za izboljšanje mezdnih pogojev delavstva, niso obrodila zaželjenih uspehov in ker je podjetje dne 11. junija odpustilo brez odgovodnega roka nad 30 delavcev, zato je v torek, dne 11. junija ob 22. uri izbruhnila stavka. S stavko se je solidariziralo okrog 95% celokupnega delavstva. Le 5% delavstva, večinoma nasprotniki svobodnih strokovnih organizacij, je prišlo za delo. Ker pa ti stavkokazi niso mogli spraviti tovarnarja iz zadrege, je isti tekom dopoldneva dne 12. junija potom tukajšnje policije zaprosil za pogajanja. Zastopniki delavstva in zaupniki so pri teh pogajanjih predložili zastopnikom podjetja svoje zahteve, na katere so zastopniki podjetja v glavnem tudi pristali. Podjetje sprejme nazaj vse delavce, ki so bili odpušče-

ni v zvezi z mezdanim gibanjem, dosejanje plače se povišajo za 8% in tekem 2 mesecev se podjetje obveže preštudirati od Splošne delavske strokovne zveze predložen osnutek za kolektivno pogodbo, ki jo bo podjetje podpisalo po obojestranskem sporazumu.

S tem, da je podjetje pristalo na glavne zahteve delavstva, so odpadli vzroki za stavko ter so zastopniki organizacije pozvali vse delavce, ki so bili zbrani na velikem zborovanju v sredo popoldne v Delavski zbornici, da se mirno in disciplinirano podajo na delo. Tovarna je začela obratovati v sredo zvečer ob 22. uri. Stavka je torej trajala polnih 24. ur.

Delavstvo je na ta način pokazalo, da se zna boriti za večji košček kruha dostojno in disciplinirano tudi takrat, kadar se poslužuje svojega zadnjega in najjačjega orožja.

Tone Maček:

173

Slučaj Kumberger

»Sodrug! . . .!«

Mlad, visok, strasten glas je vzletel preko dvorišča, se odbil od gospodarskih poslopj na levi in desni in se je kot oster odmev zopet utrgal od hiše. Množica je prisluhnila; začutila je nekaj novega, impulzivnega, oživljajočega v tem glasu, ki ni bil profesorsko miren, prepričevalen in dolgočasen kakor govorjenje njihovega obrabljene Kurenta, ampak nekaj novega, kar se je dotikalo posebnih strun v njihovih srcih, ki jim dotlej še niso nikdar zapele. Kurentove besede so kljuvale njihove možgane, kaplja za kapljo, kakor če bi bili podstavili svoje gole glave pod slabo zaprto pipo, ki je iz nje v presledkih neprenehoma kapljalo. Njegove besede so jim budile zavest, obenem pa tudi nejasen občutek lastne krivde.

Strastne besede mladega in am-

bicijoznega Karla Linharta so jih pa oprasčale vsake krivde, snemale so jim raz pleč težo raznih dolžnosti in jih že v tem trenutku osvobajale. Ni jim govoril o dolžnostih, ki bi jih morali vršiti, ampak samo o pravicah, ki jih naj zahtevajo, oni, ustvaritelji in lastniki sveta. Ni jim govoril o krvavih žuljih, o črni bedi, o izsušenih grudih izmoghanih žena, o gladovni deci, ki prosí kruha. Govoril jim je o obljubljeni deželi, kjer bo cvetela večna pomlad, kjer bo skrb za kruh in streho nepojmljiva, kjer si bodo vsi ljudje enaki, ki bodo jedli vsi z iste mize, kjer bo rojstvo otroka vesel praznik družbe, delo prijetna zabava in celo smrt le blažen sen.

Množica je zadrževala dih in poslušala kakor zamaknjena. Nihče si ni upal kakašljati, nihče se ni upal prestopiti, da ne bi zaškripal pesek pod njegovimi nogami. Le tu in tam se je izvil komu hrepeneč izdih.

Govornik je visoko dvignil desnico, odgrnil je pelerino preko ramen, vzravnal je glavo, da so njegova očala, ki se je za trenutek vanje vjelo

široko obnebe, žarko zablestela, in je ognjevito vzkliknil:

»Samo eno nam je potrebno, da to dosežemo . . . Hoteti moramo!«

»Hočemo! Hočemo!« je donelo po dvorišču in se odbijalo od zidov.

»Pripravljajte vaše zareče praporje za veličasten pohod v obljubljeno deželo! Zarja tega velikega dne se že poraja!«

Vihar navdušenja se je odbijal od bregov ozke doline, da je celo jata vran, prepirajoča se po drevju bližnjega hriba, preplašena odletela.

France se je ozrl. Vseposvod je videl navdušenje in odločnost na obrazih. Za njim sta stala dva gospoda, ki sta se nekam zaničljivo namrgodila. Prvi je bil učitelj, drugi rudniški paznik, ki je komaj slišno zamrmral:

»Demagog!«

»Pa kakšen!« je odvrnil učitelj. Ampak takihle bi mi za našo narodno stvar rabili. Saj je končno vseeno, kaj govori, samo da ljudi razpali.«

»Dobodi ga če moreš.«

»Šlo bi že. Takega človeka je treba izgledovati, potem pa mu pokazati kos belega kruha, pa se bo po kolenih priplazil k tebi.«

»Še bolj učinkovito je, če se ti posreči njegovo lastno čredo shujskati proti njemu. Saj delavci tako radi verjamejo, če jim poveš, da jih njihovi voditelji varajo.«

»Tudi ta ni slaba. Si bo treba zapomniti.«

Na drugi strani je stari Drenovec resignirano kimal z glavo in dopovedoval sam sebi in vsem:

»Lepo je govoril, lepo! Preveč lepo, da bi moglo biti kdaj res. Kaj mi koristijo lepe besede, če pa imam doma moke samo še za dvoje žganice.«

V splošnem pa je bila množica navdušena in razigrana. Še ko jim je župan Roš pravil, da upa, da se bodo ves čas stavke zadržali mirno, da mu ne bodo delali sitnosti in ne sramote, da bi moral prositi vojaške pomoči, so tudi njemu ploskali.

(Dalje prihodnjič.)

Doma in po svetu

Povsod vedrijo. Pri nas se je razvil poseben tip »komunistov«. Sedi v kavarni, deli revolucionarne recepte, kritizira vse delavske organizacije, da so socialpatriotske; ko se pa za takega »marksista« malo bolj pozanimas, pa izveš, da je, če ne že nastavljen pa vsaj honoriran sotrudnik »Glasa Naroda«, ali »Slovenca«, ali »Jutra«, ali kakršnegakoli sorodnega dnevnika ali revije. Delavstvo jim ne naseda več, ali kakšnega posameznika pa še začasno ulove. Zato svarimo vsakega, naj bo previden pri teh »revolucionarjih«, ki sami sebe prolašajo za edino prave.

»Slovenec« hvali socialdemokrate. Ob uvedbi splošnega starostnega zavarovanja na Švedskem imenuje »Slovenec« Švedsko — vzor socialne države. Samo tega pa ni povedal, da vladajo na Švedskem socialdemokrati in da baš pod njihovo vlado postaja ta zemlja vzor socialne države. Prav nasproten tip te države je pa Avstrija, kjer vlada klerikalna diktatura baje v duhu papeške okrožnice Quadragesimo anno.

Sodniki so zborovali iz vse države. Izrekli so se predvsem za stalnost, neodvisnost in izboljšanje svojega gmotnega položaja, ker le tako lahko v polni meri izvršujejo pravično svoj poklic, ki je najbolj odgovoren od vseh poklicev.

Selijo se — pa ne še ptički, ki jim je te dni prav toplo, temveč razni špekulantje. Ko so obredli že vse firme, so jo pogruntali, da bi morda šlo, če bi si obesili tablo »Glas naroda«. Ali, ko je ta glas »naroda« spregovoril, je narod od začudenja utihnil.

Gradnja asfaltna ceste Zemun—Novi Sad je bila izlicitirana in je ministrski svet odobril licitacijo. Delo betonskega cestišča je bilo oddano za 1458 milijonov dinarjev podjetju Labs v Beogradu kot najnižjemu ponudniku. — Delavska zbornica sedaj proizveduje, če so v licitacijskih pogojih predvidene tudi minimalne mezde, da bi se delavstvu zagotovil vsaj kolikor toliko pošten zaslužek.

Kruh so zopet podražili v Subotici. Luksuzni beli kruh velja sedaj Din 3.—, beli Din 2.75, polbeli Din 2.25 in črni Din 2.—. Žita je toliko v državi, da ga niti prodati ne morejo. Od kmeta so špekulanti pokupili žito po sramotno nizkih cenah (po 60 do 100 Din 100 kg) in sedaj pred žetvijo pa prično uganjati najgrše oderuštvo.

1200 so jih zaprli. Pri volitvah obratnih zaupnikov v Nemčiji se je pokazala močna opozicija. »Daily Herald« poroča, da je bilo v zvezi s tem zaprtih 1200 delavcev.

Fašistični škandal v Danzigu. V Danzigu je vlada nameravala razvrednotiti goldinar za 40 odstotkov. To so vedeli le v najozjem progno fašistični voditelji. Hitro so pokupili in najeli goldinarje z obvezo, da jih v poznejšem roku vrnejo. Ko je vlada razvrednotila goldinar, jim je bilo treba plačati le 60 odstotkov nabavljenege si denarja. Posamezni fašistični voditelji so pri tem kot »reševalci« naroda zaslužili po 200 do 300 tisoč goldinarjev. Sijajna kupčija nacionalnih socialistov.

Nov volilni red za volitev papeža? Papeža volijo doslej le kardinali v konklavah, to v zaprtih prostorih, dokler ga izvolijo. Sedaj namerava izdati papež volilni red, po katerem bi papeža volil svetovni episkopat, to je najpomembnejši škofi.

Demonstracije brezposelne mladine so bile v Zenevi za časa mednarodne konference dela. Demonstracije so vodile socialistične mladinske organizacije. Nosili so velike napise: »Mi smo še mladi, toda naše življenje je že brezupno.«

Če si z naročnino v zastanku, jo poravnaj takoj! Pomisli, da se morajo delavski listi vzdrževati izključno z lastnimi sredstvi. ...

IZ NAŠIH KRAJEV

Ljubljana

Kovinarji se boré za svoj obstanek. Kovinarji v Strojnih tovarnah in livarnah že dolgo vodijo napore, da se obvarujejo pred najhujšim. Podjetje hoče zvaliti vse breme krize na delavstvo; poleg tega, da je že mnogo kovinarjev brez kruha, hočejo drugim znižati plače. Zaupniki naše kovinarske organizacije so že neštokrat intervenirali, do zdaj brezuspešno. Pozvali so na skupen nastop tudi NSZ. (Ta poziv smo priobčili v zadnji številki.) V sredo 12. t. m. so člani naše kovinarske organizacije napolnili veliko dvorano DZ., da javno povedo svoje zahteve. Ss. Ropret, Grum in Zeme so poročali o vseh izvršenih intervencijah. S. Sedej je pa v imenu DZ. bodril vse delavce k složnosti in vztrajnosti v pravičnem boju za obstanek. Shod je sklenil, da se nikakor ne sme reducirati plač, da naj se za časa najhujše krize ali skrajša delovni čas ali naj se menja je v partijskih vrstah dopusti in da podjetje ves ta čas ne sprejema novih delavcev. Grozečo krizo, upamo, da bo pomagala preprečiti tudi država, ki ima v proračunu 8 milijonov Din za motone brizgalne, za katere so dale Strojne tovarne najugodnejše oferte.

Letos pojde na morje mnogo manj otrok. Zadnje čase se opaža zastoj pri mnogo panogah občinskega delokroga. Stoji več del, ki so se že prej pričela, tako da o novih delih ni niti govora. Pravijo, da je temu kriva kriza. Pri tem zastoju so zdaj prizadeti še najpotrebnejši, to so otroci. Ljubljanska občina je pošiljala do zdaj mnogo revnih otrok na morje in v druge kraje,

da se tam nasrkajo zraka, solnca in zdravja. Lani je poslala občina na počitnice 459 otrok, letos jih pa pošlje samo 340, čeprav je število prijavljenih revnih in potrebnih otrok mnogo večje. Mi smo mnenja, da takozvano varčevanje ne bi smelo zadeti otrok in da bi se sredstva za nje morala najti, ko so itak oskrbovalni stroški zelo majhni. Saj se je n. pr. l. 1933. izdalo za 349 otrok 141.200 Din, lani pa za 459 otrok samo 126.100 Din. Nedavno smo imeli protituberkulozni teden in razni gospodje so napisali nekaj lepih besed. Pa če hočemo tuberkulozo zatirati v kali in preprečevati njeno razširjenje, dajmo zdravega zraka in solnca predvsem otrokom revnih staršev. To bo bolj učinkovalo kakor vsa časopisna in radio-propaganda. Upravičeno pričakujemo, da bo naša velika občina spoznala to in poslala vsaj toliko otrok na počitnice kakor lani.

Tujski promet in obširni govori. Za praznike je obiskalo Ljubljano precej čeških turistov. V nekem dnevniku beremo o pozdravu sprejemnega odbora: »Prvi govornik je v obširnejših besedah orisal predvojne stike« itd. »Zelo obširno je nato govoril« drugi govornik itd. Tisti, ki skrbé za tujski promet, naj bi ne mučili turistov z obširnimi govori, ker ljudje ne prihajajo v naše kraje poslušat obširnih govorov, ki jih še sami radi ne poslušamo. Če že brez obširnih govorov ne moremo izhajati, naj se eventualno tujcem razdele fotografije teh govornikov, morda še s kako gramofonsko ploščo krajšega govora.

Maribor

Vprašanje priključitve okoliških občin. Minuli četrtek se je vršila pod predsedstvom bana gosp. Puca seja, kateri so prisostvovali tudi zastopniki mariborske mestne občine in župani oz. zastopniki okoliških občin, ki prihajajo v poštev za priključitev k mestni občini. Zdi se, da se bo to pereče vprašanje polagoma vendar le rešilo ter nato razpisale volitve v mestni zastop, ki so se vršile zadnjič leta 1927. Priključitev okoliških občin bi bila ogromnega gospodarskega pomena za vse prizadeto prebivalstvo, prav tako pa je namo potrebno tudi, da pridejo v mestno zastopstvo od občanov izvoljeni zastopniki. Na konferenci je bil dosežen sporazum, ki bo objavljen v posebnem komunikuju banke uprave.

Za sodelovanje na delavskem zletu v Celju dne 7. julija se je že prijavil pevski odsek »Svoboda«. Zbor »Svobode« šteje sicer lepo število 50 pevcev in pevk. Toda čast mariborskega delavstva zahteva, da pošlje v Celje najmanj 100 pevcev broječe zastopstvo. Pevski odsek »Svoboda« vabi zato vse sodruge in sodružice, ki imajo veselje do petja, da vstopijo v zbor in s tem pripomorejo do dostojnega zastopstva iz Maribora na celjskem zletu. Maribor naj bi po številu pevcev prednjačil vsem ostalim svobodaškim zborom. Kdor pride od torika dne 18. t. m. dalje k vajam, bo lahko že zastopil v Celju v mešanem zboru. Pevske vaje so vsak torek ob 20. uri za mešani, vsak četrtek pa za moški zbor v dvorani v Delavski zbornici. Sodrugi in sodružice! Blizu 1000 pevcev že štejejo svobodaški zbori. Odzovite se našemu klicu, da bo še mogočnejše odmevala bojna pesem armade delavskih pevcev.

1383 brezposelnih je bilo ob koncu meseca maja registriranih pri mariborski Borzi dela. Za naše malo mesto z okolico je to ogromno število brezposelnih naravnost katastrofa. Kaj je z obljubljenimi javnimi deli, ki bi se bila morala pričeti že meseca aprila, pa še do danes ni o tem ničesar slišati? **Popis zgradb, stanovanj in poslovnih lokalov** je odredil mestni magistrat, da s tem zadosti zakonitim predpisom. Statisti-

ka bo gotovo zanimiva, ker bo upamo pokazala, koliko stanovanjskih prostorov je v našem mestu praznih, medtem ko v Danjkovi ulici gineva ogromno število ubogih najemnikov, ki že leta in leta čakajo, da bi tudi končno dobili pošten krov čez svojo glavo.

Šoferji mestnega avtobusnega podjetja so izrekli nezaupnico starešini obratnih zaupnikov, ki je tudi predsednik podružnice Narodne strokovne zveze v Mariboru, radi nekvalificiranega izpada proti enemu šoferju, ki je primorski rojak. Tozadevno spomnico je podpisalo 24 pri tem podjetju zaposlenih šoferjev.

Petnajstletnico obstoja bo praznovalo Društvo odvetniških in notarskih uradnikov v Mariboru ob priliki svojega 12. rednega občnega zbora, ki se bo vršil v nedeljo, dne 16. junija s pričetkom ob 9. uri dopoldne v dvorani II. nadstropja Narodnega doma, Tattenbachova ulica. Popoldne bodo priredili društvene članice in člani skupen izlet v mariborsko okolico.

Pobegnil je z doma dne 12. t. m. 15letni ključavničarski vajenec Viktor Žagar. Obleden je v pumparce in nosi modro srajco. Seboj je vzel moško kolo št. 106.303. Kdor bi dečka videl ali zadržal, naj sporoči to na naslov Primož Žagar, Wattova 3 v Mariboru.

Neralič kontra Saboty. Bivši ravnatelj mestnega avtobusnega podjetja g. Neralič je svoječasno naperil tožbo proti načelniku MP g. Sabotju, ker je sklepal iz sejnega zapisnika, da ga je slednji na tej seji obdolžil napoštenih dejanj. Te dni pa bi se morala vršiti razprava na sodišču, pa je ni bilo, ker je tožitelj umaknil svojo tožbo.

Prva tekstilna godba v Mariboru ima v nedeljo, dne 16. junija 1935 ob 9. uri dopoldne v Gambrovi dvorani ustanovni občni zbor. K obilni udeležbi vabi pripravljali odbor.

Dr. med. G. Galle se je preselil iz Gosposke ulice na Aleksandrovo c. 11. Ordinira od 9.—11. in 15.—16. ure. Telefon 28-28

Kranj

Prisrčno snidenje s celjskimi kovinarji na kranjski postaji. Posebni vlak celjskih kovinarjev, ki so se peljali na poset k jeseniškim sodrugom, se je za trenotek ustavil tudi v Kranju. Na postaji so se poleg ostalega delavstva zbrali kranjski in hrastniški pevci »Svobodaši«, kateri so celjskim sodrugom skupno zapeli »Delavski pozdrav«. Celjski sodrugi so nam odzdravili z dvema delavskimi pesmima. Glinjivo razpoloženege vrvenja med vsemi sodruzi je bilo konec, ko je posebni vlak z okrašenimi vozovi in borbenim znakom zavednega proletarijata na lokomotivi, oddrvel s celjskimi sodruzi proti Jesenicam. V poslovnih pozdrav so se slišali klici: »Nasvidenje 7. julija v Celju!« — Pri pomniti moramo samo, da so hrastniški pevci »Svobodaši« malo prej prispeli v Kranj, da prisostvujejo kongresu in sodelujejo pri prosvetnem večeru »Svobode«. Markantni dnevi zavednega proletarijata, dne 9. in 10. junija v Kranju dva dneva življenja med hrastniškimi »Svobodaši« in prisrčno snidenje s celjskimi kovinarji na postaji, nam bo ostalo v neizbrisnem spominu.

Občni zbor krajevne protituberkulozne lige v Kranju se bo vršil v ponedeljek, dne 17. junija ob pol 19. uri v drž. gimnaziji v Kranju. — Delavstvo naj se udeleži tega občnega zbora.

Šoštanj

Med obrtniki, ki so naročniki našega lista smo svoječas pomotoma izpustili mesarja Kozlevčarja Josipa in gostilničarja Terana Leopolda. Delavci, upoštevajte!

Za zlet v Celje na ljudski tabor, dne 7. julija se je do sedaj prijavilo nad 200 oseb, kar je za Šoštanj prav lepo število, vendar pa smo podaljšali rok za prijave do 16. t. m.

Prosimo, naj se do tega datuma vsi, kateri mislijo iti, prijavijo, da potem zaključimo sezname in odpošlemo denar.

Strokovni shod. V nedeljo, dne 16. t. m. ob 9. uri dopoldne se bo vršil v Zadr. domu strokovni shod za vse delavstvo in je dolžnost slehernega člana, da se tega velevažnega shoda udeleži! Poročal bo s. Jakomin, strokovni tajnik iz Ljubljane.

Delavsko pevsko društvo »Cankar« je priredilo na Pinkošni ponedeljek popoldanski izlet v Cirkovce, kjer smo se pevci kakor drugi soizletniki prav bušno imeli. Takšne izlete naj bi priredile tudi ostale delavske organizacije. Prihodnjo nedeljo je izlet neznanokam. Zbirališče ob 2. uri popoldne pri Agrariji. Vabljeni vsi prijatelji prirode!

Mežiška dolina

Za posebni vlak na vsedelavski zlet Svobode v Celje so se prijavili sodrugi iz Črne-Zerjav, Mežice, Prevalje-Leše, Ginjaštanja, Mute, Ribnice na Poh., Slovenjgradca in Mislinja. Vlak vozi kot je bilo javljeno, v nedeljo, dne 7. julija t. l. iz Prevalj ob 5. uri zjutraj. Vrača pa se iz Celje istega dne ob 9. uri zvečer. Cena za osebo je Din 33 za tja in nazaj. Prosimo vse zaupnike, da najkasneje do 20. t. m. sporočijo definitivno število udeležencev na podružnico »Svobode« v Črni pri Prevaljah in nakažejo obnem voznilno Din 33 na osebo radi končnega naročila vlaka.

Črna

Žensko zborovanje. V nedeljo, dne 16. junija ob 2. uri popoldne bo priredila podružnica zveze delavskih žen in deklet zborovanje v prostorih gostilne Knez. Vabimo vse članice, da se zborovanja sigurno udeležijo.

Limbuš

Delavsko zborovanje. Za nedeljo, dne 16. junija sklicuje viničarska organizacija ob 9. uri dopoldne v gostilno Kučera v Limbušu delavsko zborovanje, na katerem bo predaval Gojmir Jelenc iz Mariboru o zakonitih pravicah in dolžnostih delavstva, zlasti tudi glede viničarjev. Udeležite se zborovanja vsi, ki delate in trpite, tudi žene, da boste vsaj vedeli, kako ste po zakonih zaščiteni, da se boste znali braniti, če bo treba.

Boj za Abesinijo

Okrog četr milijona italijanskih vojakov je že pripravljenih v koloniji Eritreja, da začno z vojno, kadar bi kazalo vremensko in politično. Vreme zdaj tam ni pripravno za vojno, političen položaj se je pa z nastopom Anglije tudi zapletel. Dočim se je še nedavno zdelo, da se da preprečiti abesinsko-italijanska vojna samo s kapitulacijo Abesincev, je postala zadeva precej drugačna, odkar je Vel. Britanija povedala, da ne bo mirno gledala vojnega pohoda druge evropske države v Abesinijo. Ta spor lahko povzroči tudi pregrupacijo sil v Evropi. Pri tem se naravno najprej vprašamo, kaj išče imperializem evropske države v Abesiniji?

Mangasta Itiopia

Tako je oficijelno ime države, za čije politično neodvisnost gre zdaj. Ta država je večinoma visoka planota, ki se polagoma znižuje proti Sudanu in Egiptu, dočim zelo strmno pada proti Rdečem morju in proti italijanski in angleški Somali-koloniji. Povprečna višina te ogromne planote znaša 2000 do 2300 m nadmorske višine, s katere se dvigajo vrhovi do 4600 m. Planoto režejo globoke doline, po katerih se iztekajo vode večinoma proti Nilu, radi česar so Angleži s svojim Egiptom zelo zainteresirani na tej državi. V nižjih legah je prebivanje zelo težavno in nezdravo; močvirnati pragozdovi se mešajo s puščavami in najhujše kužne bolezni so tam doma. Planinski svet je pa dober za živinorejo in deloma poljedelstvo.

Na tem ogromnem prostoru prebiva okrog 10 milijonov ljudi, ki so po rasi, kulturi, veri in jeziku pisana mešanica najrazličnejših ljudstev, ki jih je dal orient. Največ je Hamidov, Semitov in Zamorcev. Od Egipta so začeli pokristjanjevati ljudi. Jakobitska državna cerkev je na zunaj krščanska, v resnici pa predstavlja mešanico poganstva, judovstva in muslimanstva.

Predigra

Radi svoje geografske lege je dežela ohranila svojo samostojnost. V osemdesetih letih prejšnjega stoletja se je šele začela tekma evropskih

Trbovlje

Gospodje še vedno držijo križem roke. Beda v trboveljskih revirjih silno narašča. Delavsko zastopstvo je že na vseh mero-dajnih instancah pismeno in ustmeno povdarilo, da je pomoč gladujočim rudarjem nujno potrebna. Dosedaj se še ni premaknilo to pereče vprašanje z mrtve točke. Rudarji praznujejo in stradajo, gospodje obljubujejo, priganjajo priganjajo k delu. Ali bo tega pekla za rudarje kdaj konec. Da, ga bo konec, ampak samo tedaj, kadar bo rudarsko delavstvo do zadnjega moža spoznalo to-le resnico: Dokler se bo demagoško napadalo delavskega zaupnika, tako dolgo te bo kapitalist brezobzirno izkoriščal. Dokler se boš poniževal pred tistim, ki ti dela krivico, tako dolgo boš vedno ponižan. Dokler boš dve tretjini vrednosti tvojega dela žrtvoval kapitalistu, za tvojo razredno strokovno organizacijo pa nič, tako dolgo boš vedno suženj.

Prosvetni večer. V četrtek, dne 20. junija bo ob 8. uri zvečer za to sezono zadnji prosvetni večer v Delavskem domu. Kakor so bili dosedajni prosvetni večeri glede pestrih programov na višku, tako bo tudi ta zaključni prosvetni večer s svojim raznovrstnim programom zadovoljil vsakogar. Zato ga posetite vsi.

Na »Delavsko politiko« je naročeno tudi autopodjetje Kačnik Ivan v Trbovljah, katerega smo pri objavi novih naročnikov v štev. 45 našega lista pomotoma izpustili.

Jesenice

Kino Radio predvaja v soboto in nedeljo ob pol 9. uri zvečer (v nedeljo tudi ob 3. uri pop.) vefilm »Simfonija ljubezni« z R. Tauberjem v glavni vlogi. Dodatki običajni.

velesil za to zadnjo deželo, ki je še ni osvojil kapitalizem. Francozi in Angleži so si zasluževali pokrajine okrog nje. Italijani so hoteli tedaj prodreti tudi v notranjost dežele, pa so bili tepeni 1895. in 1896. leta. Italija se je morala odpovedati Abesiniji in se zadovoljiti z majhno obrežno kolonijo, ki ni imela velikega pomena, ker je ostala brez zaledja. Poleg tega je še važno pristanišče Džibuti pripadlo Franciji, ki je zgradila edino železnico proti Abesiniji.

Sedanji položaj v Evropi je sma-

trala Italija za ugoden, da dobi tisto, česar pred vojno ni mogla. Divizija za divizijo je odhajala v vročo Afriko. Tedaj se je pa vmešala Anglija. Abesinsko Tana jezero je življenjskega pomena za Angleže, ki obvladajo Egipt. Kajti to jezero hrani Nil in posredno tudi velike plantaže bombaževa v Egiptu. Kaj bo Anglija naredila, je težko prorokovati. Ali bo pustila drugim proste roke za to, da se ohrani evropski mir? To je vprašanje, od katerega zavisi usoda Abesinije, pa morda tudi Evrope.

Moskva in Praga

Dr. Beneš v Rusiji

Angleški minister Eden, francoski zunanji minister, sedaj predsednik vlade, Laval sta že bila v Moskvi. Te dni se nahaja tam čehoslovaški zunanji minister dr. Beneš.

Dr. Beneša so sprejeli v Rusiji naravnost sijajno, tembolj, ker se razgovarja z njimi v ruščini.

V Moskvi so najprej ratificirali pogodbo, ki sta jo sklenili obe državi. Pogodba je nekaka vojaška konvencija in obenem gospodarska pogodba.

Pomembneje pa je, da so ti obiski namenjeni utrditvi varnosti in miru. Vse dežele se nahajajo danes v politični mrzlici. Zato je, če se hoče ohraniti razvoj in kulturo, potreben mir in sodelovanje med narodi.

Sovjetska Rusija je vstopila v Društvo narodov, pristopila k mednarodnemu uradu dela ter že plačala prvi svoj prispevek, kar vse dokazuje, da Rusija uvideva, da meščanske ali meddržavne vojne ne bi mogle ohraniti kulturnih in gospodarskih pridobitev človeštva. V tem spoznanju se iskreno zavzema za mir, za politične in gospodarske odnose med državami in z njo.

Dr. Beneš je obenem predstavnik male antante, ki je Rusijo že priznala.

Ti meščanski politični obiski zaslužijo vso pozornost, ker imajo namen utrditi mir ter organizirati sodelovanje narodov.

Beda je vzrok

Zločinci pa, ki jo povzročajo

Današnje družabno časopisje je polno poročil o zločinih, samomorih in v zvezi s tem o — moralnem propadanju človeštva. Le bojzljivo se oglasi posamezni glas, da je ta splošni pojav posledica slabših in slabših socialnih razmer. Bojzljivo, ker vsakomur preti nevarnost, da ga primejo za jezik, češ, da zbuja med ljudstvom razredno sovraštvo. Bede, socialnega propadanja ni mogoče tajiti, toda krivca se ne sme imenovati in ožigosati, kakor mu gre, ker bi potem široka javnost uvidela, da je krivec izkoriščevalni sistem, ki ga upravljajo ožji kapitalistični krogi po raznih deželah in teritorijih. S silo se zatirajo klici po kruhu in socialni pravičnosti, po življenju, do katerega ima pravico vsak človek.

Ogromno naraščajo samomori iz obupa, roparski umori, tatvine in polno dragih »socialnih zločinov«, ki imajo neposredni vzrok v socialni bedi, v obupu ali tudi v demoralizaciji, ki je posledica fizične in duševne oslabelosti zaradi izstradanja.

Tako tira današnja družba človeštvo v propad, ni torej vzrok svojega propadanja človeštvo samo, ker ni v njega naravi, da se demoralizira,

marveč da se dviga in izpopolni, da živi in ustvarja.

Vrše se danes žalostni dogodki iz obupa ali iz socialne bede, ljudje umirajo polagoma od stradanja, od stradanja propadajo duhovno in fizično in tako peša zdravstvo naroda. Torej propadanje, ki sega v bodoče rodove.

To mora razumeti vsakdo, tako delavec kakor kapitalist, najbolj bi pa morali razumeti to krmilariji državnih uprav.

Taka politika ne more imeti za bodočnost dobrih posledic, ker bodo ljudje v bedi in propadanju umirali, v obupu pa vršili »nezakonita« dejanja.

Logični sklep tega razmotrivanja je, da mora vsa politika iti za tem, da se dvigne socialni položaj delovnega ljudstva, ne pa poslabšuje, ker je že sedaj neznošen.

Ni naloga gospodarske politike, da čuva visoke dobičke kapitalistov, marveč, da čuva splošni socialni položaj.

In dokler se gospodarska politika ne izpremeni v tem pravcu, mora delovno ljudstvo to izpremembo zahtevati z vso odločnostjo — v interesu človeštva.

Zanimivosti za vsakega

Revija svetovnega bogastva

To je svetovna razstava v belgijski prestolnici Brisel. Človek vidi kolosalne zgradbe iz stekla in betona, višek moderne arhitekture in umetnosti.

Razstava kaže prav vse, kar nudi človeku življenje, užitek in zabavo. Od raznih sort pšenice, od platna, lesa in prenoča do najmočnejših motorjev, avtomobilov, lokomotiv in letal in preko tega vse stvari, ki služijo razkošju: od najizbranejših svilenih, vezenih izdelkov, do predmetov, ki so umetniško dovršeno izdelani iz stekla, zlata in srebra. Nekatere države so razstavile skoro samo razkošje, tako razkazuje Francija v monumentalnem paviljonu težke svilenne in žametaste blagove, dragoceno pomozno pohištvo, skulpture in gobeline. Ali Danska: krasen, moderen paviljon z najlepšimi keramičnimi izdelki, modernimi preprogami in živimi, pisanimi pleteninami. V češkem paviljonu se bleščé naravnost pravljica dela njihovih steklobruscev in steklopihalcev.

Velika Britanija je pri vходу paviljona kaže svojo moč. Polmračna avla v modri svetlobi. Orjaški kristalni globus se vrti okrog svoje osi: to je zemeljski planet. Svetli rdeči pasovi, kvadrati in krogi na vseh petih kontinentih pa plastično prikazujejo britanski imperij.

Impozantna je razstava belgijske industrije. Tu buče močeni stroji, motorji in kladi. Najmodernejši topovi proti letalom, motorizirana vojska, šrapneli, granate, najboljše strojnice, najsigurnejši revolverji.

Na periferiji razstave je poskrbljeno za zabavo, za veselje, za razigranost. Človek se pri tej reviji svetovnega bogastva zgrozi ob misli, da je pri tem razkošju 25 milijonov brezposelnih, da 100 milijonov ljudi v takozvanem krščanskem svetu trpi pomanjkanje, in vsa ta revščina meče strašno senco nad briselsko razstavo razkošja in vojne industrije.

VABILO

za XII. redni občni Splošne gradbene gospodarske produktivne zadruge »Naprej« r. z. z o. z. v Celju, ki se bo vršil v nedeljo 30. junija 1935 ob 9. uri dopoldne v restavraciji »Baštvec« (posebna soba) v Gaberju, Tovarniška ulica.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zбора.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka in bilance za l. 1934.
4. Žrebanje dveh članov načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Razno.

Načelstvo.

Delavski pravni svetovalec

ZAGORJE OB SAVI

Odgovor naročniku »Delavske politike«: Tožili ste TPD in ste tožbo pri sreskem sodišču dobili, pri okrožnem zgubili in bi sedaj radi vedeli, kako bo s pritožbo v III. instanci, pred Stolum sedmorice v Zagrebu? Stol sedmorice lahko potrdi sodbo okrožnega sodišča, ali pa jo razveljavi in potrdi sodbo sreskega sodišča, s katero je bila TPD obsojena, da Vam plača odpovedno dobo v smislu določil obrtnega zakona. Razsodba Stola sedmorice bo potem mero-

dajna tudi za odločanje ostalih sodišč v podobnih zadevah, niso pa potem sodišča vkljub temu vezana, da bi morala ravnatako soditi. Sedaj ne morete v svoji zadevi ničesar več ukreniti, kot čakati na sodbo Stola sedmorice. Ko jo prejmete, nam jo pošljite na vpogled, da jo event. objavimo. Ta sodba bo tudi za Vas končno veljavna in proti njej ne bo nobene pritožbe več kot tudi za TPD.

Sportna rubrika

Iz delavsko nameščenske sportne podzveze.

A) Rezultati izločilnega tekmovanja:
V Ljubljani Grafika : Svoboda 2 : 1.
V Trbovljah Amater : Dobrna 2 : 0.
V Zagorju Retje : Svoboda-Zagorje 5:3.
V Hrastniku Hrastnik : Rudar 2 : 4.
Rezultati drugega dne:
Retje : Rudar 4 : 3.
Amater : Grafika 3 : 2.
Zadnja tekma je bila prijateljska.

V Trbovljah se ima odigrati še finalna tekma, ki naj da prvaka trboveljskih revirjev. Ta tekma se bo igrala med Amaterjem in Retjem ter določi termin trboveljski pododbor tekom meseca junija. Finale se odigra v Celju 7. julija po enostavnem cup sistemu na točke v tekmah dvakrat 15 minut med Svobodo Maribor, Olimpom, Grafiko in prvacom trboveljskih revirjev. Propozicije dobe klubi pismeno.

B) Potrditev prijav o pristopu v DNSP. Odbor DNSP je na seji dne 11. junija sprejel na znanje prijave sledečih klubov o pristopu v podzvezo: Svoboda in Grafika Ljubljana, Svoboda Maribor, Olimp Celje, Rudar in Hrastnik iz Hrastnika, Svoboda Zagorje, Dobrna, Trbovlje. Klube, ki še niso poslali formalne izjave o pristopu, pozivamo, da jih pošljejo do 20. junija t. l.

Ljubljana. Na igrišču Slovana sta v nedeljo odigrala izločilno pokalno tekmo Svoboda in Grafika, ki je po krivdi sodnika dosti izgubila na lepoti ter je tudi njen rezultat nerealen. Prvi polčas je bila Grafika v popolni premoči in izsilila celo vrsto kotov, iz katerih je vsled roke rezultiral tudi prvi gol za Grafiko. V drugem polčasu sta si bili moštvi enakovredni in odgovarjal bi neodločen rezultat, ki bi bil tudi dosežen, ako ne bi sodnik ostrega faula na igralcu Svobode potegnil iz kazenskega prostora na 16 metersko črto in to v zadnji minuti. Sodnik je bil zelo nesiguren v presojanju faulov in rok ter je z zgornjo odločitvijo

bistveno pripomogel k rezultatu 2 : 1 za Grafiko, da mu ni bilo treba soditi podaljška. V predtekmi pa je rezerva Svobode porazila rezervo Grafike s 5 : 2.

Državno prvenstvo.

Zadni teden so bili doseženi sledeči rezultati:
B. S. K. : Concordija 4 : 1 v Beogradu.
Bask : Slavija Osijek 3 : 3 v Beogradu.
Jugoslavija : Slavija Sarajevo 3 : 0 v Beogradu.
Hajduk : B. S. K. 1 : 1 v Splitu.

Vodi še vedno Hajduk s 14 točkami pred B. S. K., ki ima 13 in Jugoslavijo ter Concordijo z 12 točkami.

Maribor. Binkoštni praznike so mariborski klubi po nalogu L. N. P.-a porabili za turnir v korist poškodbenega fonda.

Rezultati so bili:
Rapid : Železničar 4 : 2.
Svoboda : Maribor 4 : 1.
Drugi dan sta igrala oba premaganca in oba zmagovalca. Rezultati:
Maribor : Železničar 6 : 3.
Rapid : Svoboda 6 : 1.

Tekme v revirjih. Tekme za pokal so potekle večinoma v najlepšem redu, nekoliko je motila le tekma v Hrastniku (Hrastnik : Rudar) in tekma Retje : Rudar. V prvi tekmi očitno Hrastnik ni imel namena, da bi šel igrati v Trbovlje, ker je lastni branilec hitel zabijati gole v lastni gol ter je na vodstvu kluba, da za bodoče tako igranje prepreči. Pri tekmi med Retjem in Rudarjem pa je bila publika zelo razburjena nad sojenjem sodnika, s katerim tudi Rudar ni bil zadovoljen.

Nov delavski sportni klub. Kovinar na Jesenicah je v nedeljo odigral prvo poizkusno tekmo s Olimpom iz Celja, katero je sodil s. Lukežič. Rezultat je bil 3 : 3. Mladim sportnikom Kovinarja čestitamo na lepem uspehu ter upamo, da jih bomo v kratkem pozdravili v sklopu D. N. S. P.

Delamo

da Vas dobro in pošteno oblečemo

Naše cene so:

Din

Obleke za delavnik 120-160

Volnene obleke . . . 170-390

Fantovske obleke . . . 110-290

Hlače 75-160

Otroške obleke . . . 60-130

Športske kape . . . 10-18

Nepremočljivi hubertusi

320, 260, 160

TIVAR-OBLEKE